Muoti- ja urheilukauppa ryn Lausunto

Eduskunta

TaV@eduskunta.fi

Laki jalkineiden ja tekstiilituotteiden vaatimuksenmukaisuudesta

Yleisperustelut

Esitetty kohtelee Suomeen sijoittuneita yrityksiä ja muista maista etämyyntiä harjoittavia toimijoita epätasaisesti, sillä on oletettavaa, että valvontaa ei todellisuudessa saada tehokkaasti ulotettua ulkomaisen verkkokaupan suomalaiselle loppukäyttäjälle myymiin tuotteisiin. Epätasapuolinen kohtelu voi jopa liisääntyä, kun seuraamusmaksu otetaan käyttöön.

EUssa on säädetty tuoteturvallisuudesta, tuotteiden kemikaalipitoisuudesta ja kuluttajansuojasta yksityiskohtaisesti ja laajasti, mutta kolmansien maiden verkkokauppojen suoraan kuluttajille myymiin tuotteisiin säädösten valvontaa ei käytännössä olla ulotettu, vaikka kolmansista maista etämyydyissä tuotteissa on todistetusti suurimmat puutteet.

Jotta kolmansien maiden verkkokauppaa Suomeen voitaisiin oikeasti valvoa, tulisi markkinavalvonnan keinovalikoima olla uskottava. Jää epäselväksi, miten viranomainen voisikaan käytännössä valvoa esim. suomen kielen käyttöä vaatteissa, joita kuluttajat ostavat verkkokaupoista Suomen ulkopuolelta.

Kieli:

Tekstiilien kuitusisältöä koskevan asetuksen mukaan selosteiden tai merkintöjen on oltava sen jäsenvaltion virallisella kielellä tai virallisilla kielillä, jonka alueella tekstiilituotteet asetetaan kuluttajan saataville, jollei kyseinen jäsenvaltio toisin säädä.

Jalkineiden materiaalimerkinnät olisi direktiivin 94/11 mukaan merkittävä vähintään kulutusjäsenvaltion määrittelemällä/määrittelemillä kielellä/kielillä perustamissopimuksen mukaisesti.

Esityksessä on merkintöjen kielen osalta viitattu EU säädöksiin. Suomalaiset tilaavat jo noin vajaa viidenneksen ostamistaan vaatteista EU maista. Näissä tuotteissa kuitusisältömerkinnät ovat pääsääntöisesti jollakin unionin valtakielellä tai lyhenteillä. Tasapuolisuuden vuoksi tulisi kaikilta elinkeinonharjoittajilta, myös esimerkiksi kiinalaisilta ja saksalaisilta verkkokaupoilta, edellyttää samoja kielivaatimuksiavaatimuksia kuin Suomeen sijoittuneilta toimijoilta myös käytännössä.

Lain soveltaminen ja valvonta olisi helpompaa, jos lakiin kirjattaisiin, että kuitusisältömerkinnät voisivat olla JOKO Suomen TAI Ruotsin kielellä tai vaihtoehtoisesti millä tahansa EUn virallisella kielellä tai lyhenteillä, joita kuluttaja ymmärtää varsinkin, kun EU säädös sallii jäsenvaltion säätää kielivaatimuksesta. Yli 99 % Suomessa myydyistä vaatteista valmistetaan ja merkitään Suomen ulkopuolella ja tuotteiden myyminen samoilla merkinnöillä mahdollisimman monessa maissa laskisi valmistuskustannuksia ja myös kuluttajan maksamaa hintaa.

Kaupan kokemusten perusteella suomalaiset ymmärtävät kuitusisältömerkinnät ja niiden lyhenteet laajasti. Koska kuitusisältövaatimusta ei ole säädetty esim. kuluttajaturvallisuuden nojalla, kuluttajan mahdollisilla

ymmärtämisongelmalla ei olisi kuluttajalle mainittavaa merkitystä käytännössä. Kasvava ongelma on esimerkiksi kaukoidästä ostettujen vaatteiden merkinnöissä käytetyt kielet, joiden kirjasintyyliäkään kuluttaja ei ymmärrä.

Jalkinemerkinnät tehdään nykyisin lähes poikeuksetta symbolein, joten kieliongelmakin on vähäisempi, mutta yhtenevyyden vuoksi esittämäämme kielisäädöstä voisi soveltaa myös jalkinemerkintöihin.

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksun suuruus olisi vähintään 300 euroa ja enintään 3 000 euroa. Seuraamusmaksun ylärajaa voi edelleen pitää varsin korkeana, kun esimerkiksi alkoholilaissa yläraja on 1500 euroa.

Ongelmana on edelleen se, että verkkokauppa suoraan kuluttajille uhkaa jäädä markkinavalvonnan katveeseen niin EU sisältä kuin kolmansista maistakin. Näin seuraamusmaksutkin kohtelisivat markkinoilla eri tavalla suomalaisia yrityksiä verrattuna ulkomaisiin verkkokauppoihin.

Seuraamusmaksua ei tulisi määrätä jos yritys yrittää tehdä parhaansa kuluttajaa ajatellen ja on merkinnyt tuotteet parhaan tietonsa ja ymmärryksensä mukaisesti kuluttajan etua ajatellen. Käytännössä on tilanteita, joissa kuluttajille myydään tuotteita, joiden merkitseminen kuitusisällön osalta aiheuttaa kuluttajalle jopa haittaa. Esimerkiksi teollisuuden haaskiona syntyviä valmiiksi leikattuja kangaspaloja ei käyttötarkoitusta haittaamatta voi varustaa kuitusisältömerkinnöin. Kuluttajahan lähtökohtaisesti haluaa käyttää palan kokonaan. Kaupat ovat jo kauan ilmoittaneet kangaspalojen pääasiallisen kuitukoostumuksen yleismerkinnällä myyntipisteessä. Tekstiilimerkintäasetus ei tue tässä suhteessa kuluttajaa palvelevaa toimintatapaa.